LIETUVOS MEDŽIOTOJŲ IR ŽVEJŲ DRAUGIJA

M. Sleževičiaus g. 15, 06326 Vilnius, įmonės kodas 191904126
el. p. lietuvosmzd@yahoo.com, AB SEB bankas, a. s LT61 7044 0600 0030 3968

Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijai
El. p info@am.lt

2025-08-19 Nr. 22

Į 2025-08-01 Nr. TAIS 25-5792(2)

Kopija:
Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijai
El. p. info@zum.lt

DĖL MEDŽIOJAMŲJŲ GYVŪNŲ PADARYTOS ŽALOS APSKAIČIAVIMO METODIKOS

2025 m. rugpjūčio 1 d. Aplinkos ministerija Teisės aktų informacinėje sistemoje (TAIS) pakartotinai paskelbė Lietuvos Respublikos aplinkos ministro ir žemės ūkio ministro 2002 m. rugsėjo 23 d. įsakymo Nr. 486/359 „Dėl medžiojamųjų gyvūnų padarytos žalos žemės ūkio pasėliams, ūkiniams gyvūnams ir miškui apskaičiavimo metodikos patvirtinimo“ (toliau – Metodika) pakeitimo projektą Nr. 25-5792(2).

Lietuvos medžiotojų ir žvejų draugija (toliau – LMŽD) pagal kompetenciją susipažino su patikslintu ir pakartotinai paskelbtu Metodikos pakeitimo projektu ir jam pritaria **tik iš dalies**.

Pritariame naujiems reikalavimams dėl prevencijos priemonių (18.6 ir 18.7 punktai) bei daugiamečių žolių, pievų ir ganyklų žalos vertinimo (20 punktas). Šių pakeitimų svarbą LMŽD palaiko, nes diskusijose dėl jų kartu su žemdirbiais esame aktyviai dalyvavę.

Atkreipiame dėmesį, kad šis Metodikos pakeitimo projektas jau derinamas antrą kartą. Jo sprendiniai buvo svarstyti Medžioklės tvarkymo konsultacinėje taryboje, patvirtintoje Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2005 m. kovo 16 d. įsakymu Nr. D1-143. Visais atvejais LMŽD, vienijanti daugumą šalies medžiotojų, pasisakė prieš 11.2 punkto keitimą ir su juo susijusių 40^1–40^3 punktų įvedimą, kuriems iš esmės **nepritariame**.

Primename, kad rengiant naujos redakcijos Metodiką, patvirtintą 2024 m. gruodžio 4 d., pasiūlymai dėl 11.2 punkto jau buvo svarstyti minėtoje Taryboje. Jie buvo nagrinėti laikantis teisėkūros principų ir derinti su medžiotojų, savivaldybių bei žemdirbių atstovais, kurie šiam pakeitimui nepritarė. Todėl keliame klausimą – kodėl Aplinkos ministerija vėl inicijuoja šį pakeitimą?

Siūlome palikti iki šiol galiojusią Metodikos 11.2 papunkčio redakciją, galiojusią nuo šios tvarkos patvirtinimo dienos:
„Medžiojamųjų gyvūnų padaryta žala miškui – žala, kurią medžiojamieji gyvūnai per metus padarė pakenkdami miško želdiniams ir žėliniams, jaunuolynams ar medynuose augantiems medžiams, nuskabydami jų ūglius, nulaupydami ar nutrindami žievę, nugrauždami arba nulauždami kamienus, ištrypdami želdinius ar žėlinius, užtvindydami mišką vegetacijos laikotarpiu, jeigu medžiai dėl to nudžiūsta.“

Metodikos pakeitimo projekte siūloma nustatyti, kad žala miškui būtų vertinama ne tik einamaisiais metais, bet ir per visą miško želdinių, žėlinių ar jaunuolynų augimo laiką. Tokia nuostata yra neįgyvendinama ir praktiškai neįmanoma. Pirminio derinimo metu tai pagrįstai pažymėjo Valstybinių miškų urėdija, pabrėždama, kad pažeidimams, padarytiems anksčiau nei prieš metus, nebūtų įmanoma tiksliai nustatyti jų atsiradimo pobūdžio, priežasties, kilmės ir tikslaus laiko. Nenustačius tikslaus pažeidimų laiko, kiltų rizika skaičiuoti tuos pačius pažeidimus pakartotinai. Tai galėtų lemti teisminius ginčus.

Siekdami tikslingumo, aiškumo, proporcingumo ir objektyvumo nustatant žalos padarymo datą, siūlome palikti galiojantį terminą – **per metus**.

Pažymėtina, kad šiuo metu galiojančiame Medžioklės įstatyme Nr. IX-966 nėra nuostatų, kurios leistų nustatyti žalą miškui vėliau nei prieš metus. Todėl siūloma nuostata prieštarauja aukštesnės galios teisės aktui. Metodika negali praplėsti ar susiaurinti Medžioklės įstatymo reguliavimo.

Apibendrinant, Metodikos 11.2 punkto pakeitimas prieštarauja Medžioklės įstatymo 18 straipsniui ir Civilinio kodekso nuostatoms, įskaitant jo 6.253 straipsnį.

- Pirma, Metodika gali nustatyti tik žalos apskaičiavimo tvarką, bet ne jos atlyginimo sąlygas, kurios yra numatytos Medžioklės įstatyme.
- Antra, įvedus galimybę atlyginti už daug metų kauptą žalą, būtų pažeistas įstatymo tikslas – riboti savininkų neveiklumą ir užtikrinti savalaikį žalos fiksavimą. Tai sukurtų prielaidas piktnaudžiauti ir nepranešti apie žalą laiku.
- Trečia, tokie pakeitimai prieštarautų Civilinio kodekso nuostatoms, pagal kurias žala gali būti neatlyginama, jei nukentėjęs asmuo pats nepranešė apie akivaizdžią žalą.

Todėl LMŽD siūlo atsisakyti 11.2 punkto pakeitimo ir su juo susijusių 40^1–40^3 punktų įvedimo. Tuo pat metu pritariame 18.6 ir 18.7 punktų papildymui bei 20 punkto pakeitimui. Manome, kad rengiant šį projektą būtina atsižvelgti į ankstesnes LMŽD raštu pateiktas pastabas, Medžioklės tvarkymo konsultacinės tarybos posėdžių išvadas bei kitų institucijų oficialias pastabas. Pakartotinis šio pakeitimo teikimas ir derinimas parodo, kad jis yra žalingas ir skubotas. Prašome Aplinkos ministerijos nesielgti neapdairiai ir neteikti Metodikos priėmimui 11.2 punkto ir su juo susijusių 40^1–40^3 punktų pakeitimų.

Direktorius Laimonas Daukša

ORIGINALAS NEBUS SIUNČIAMAS